

FIAS AS (Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap)
Tolga Handelscenter
2540 Tolga

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marte Hveem Igeltjørn, 62 55 11 73

Vår dato 14.03.2016
Arkivnr. 471
Vår referanse 2015/2349
Deres referanse

Oversendelse av utslippstillatelse for drift av komposteringsanlegg på Kjemsjøhøgda i Stor-Elvdal kommune

Fylkesmannen i Hedmark gir FIAS AS midlertidig tillatelse til drift av komposteringsanlegg på Kjemsjøhøgda i Stor-Elvdal kommune etter forurensningsloven på visse vilkår. Det gis også tillatelse til mottak av hageavfall og treavfall. Endring av tillatelsen er hjemlet i forurensningsloven § 18. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker i henhold til forvaltningsloven.

Det vises til møte 7. mai 2014 mellom FIAS AS og Fylkesmannen, Deres brev av 7. mai 2014 vedrørende gjennomgang av dagens tillatelser (som i tillegg til mottak, mellomlagring og behandling av kommunalt avløpslam også omfatter mottak av treavfall, hageavfall, oljeforurensede masser samt inert avfall) samt deres brev datert 27. mars 2015 med oppsummering av søknad vedrørende ønske om videreføring av tillatelse for kompostering samt opplysninger framkommet under behandlingen av søknaden. Mottak av inerte masser til deponi behandles i egen tillatelse.

Fylkesmannen i Hedmark gir midlertidig tillatelse til drift av komposteringsanlegget på visse vilkår. Det gis en midlertidig tillatelse for kompostering med en tidsavgrenset varighet fram til 31.12.2019. Fylkesmannen ber om at det innen 31.12.2018 gjøres en evaluering av om metoden som benyttes i dag fører til påvirkning av miljøet lokalet f.eks. med henblikk på sigevann og lukt. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 16, jf. § 29 i forurensningsloven. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Tillatelsen erstatter vilkårssett nr. 4 pkt. 4.0. i tillatelsen av 23. august 2001. Endringene er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Postadresse:	Kontoradresse:	Telefon Statens hus:	Telefaks:	Org.nr.: 974 761 645
Postboks 4034	Parkgt 36			
2306 Hamar	2317 Hamar	Sentralbord: 62 55 10 00	62 55 10 31	Banknr. 7694.05.01675

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endring må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At tiltaket er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene kan være nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi til Miljødirektoratets hjemmesider på internett, www.miljodirektoratet.no. Nettstedet www.regelhjelp.no gir bransjevise oversikter over viktigste regelkrav.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksfremstilling og vurdering

Saksfremstilling

Kjemsjøhøgda komposteringsanlegg i Stor-Elvdal kommune driftes av FIAS AS og benyttes i dag for mottak og behandling av avvannet avløpsslam fra Stor-Elvdal kommune. Behandling av slam på anlegget baserer seg på behandlingsmetoden enkel rankekompostering og slam benyttes til lokal kompostproduksjon. Det produseres kompost av kvernet trevirke og hageavfall sammen med kommunalt avløpsslam. Den ferdige komposten benyttes til å plastre skråninger og avslutte deponi. I forbindelse med befaring på anlegget 4. mai 2015, ble det informert om at noe også har blitt benyttet til å avslutte et grustak i bygda. Det ble også nevnt på befaringen at bønder i området kan være interessert i å bruke den ferdige komposten. Komposten må da siktes og eventuelt kvernes samt testes for tungmetaller før levering. Området komposteringen foregår er et gammelt kommunalt deponi for Stor-Elvdal og Rendalen kommune. Deponiet ble avsluttet i 1999.

På Kjemsjøhøgda tas det også imot og behandles oljeforurensede masser samt mindre mengder trevirke og hageavfall fra Koppang gjenvinningsstasjon. Oljeforurensede masser behandles på et eget område på anlegget og blir benyttet til overdekking på inert deponi etter kompostering. Det ønskes tillatelse til å motta og behandle oljeforurensede masser ved behandlingsanlegget på Kjemsjøhøgda. Kjemsjøhøgda har ikke mottatt denne fraksjonen på mange år, men det er ønske om at anlegget skal ha en beredskap for å kunne ta imot dette.

Dere opplyser i brev datert 07. mai 2014 at det leveres ca. 200 tonn kommunalt avvannet avløpsslam til Kjemsjøhøgda, ca. 70 tonn trevirke og ca. 50 tonn hageavfall. Det er ingen lagunedrift ved anlegget. Det finnes avsluttede lagunere som Stor-Elvdal kommune har driftet. Disse lagunene er avsluttet for ca. 10 år siden.

I mail datert 17. februar 2015 fra dere, angis avstand til nærmeste nabo til anlegget å være 745 m (Sørli) og det kommer også fram av opplysninger i denne mailen at det ikke har vært mottatt klager fra naboer i forhold til lukt eller støy.

I gjeldende tillatelse av 23. august 2001 er det ikke satt ramme for mengden slam som kan mottas. Det er ønske fra virksomheten at ny tillatelse tar høyde for inntil 1000 tonn slam brutto (netto ved 100 % TS 100 tonn). Dette fordi det i fremtiden kan være aktuelt for nærliggende kommuner å levere til anlegget. Antall innbyggere i Stor-Elvdal kommune som leverer slam til anlegget på Kjemsjøhøgda er ca. 2641 (pr. 01.01.2014).

I forbindelse med etableringen av nytt deponi for inert avfall på Torpet og Kjemsjøhøgda i 2005, ble det gjennomført en miljørisikovurdering av Norsas. Miljørisikovurderingen er utarbeidet i henhold til veilederen for miljørisikovurderinger for deponi, TA 1995/2003. Massene i området beskrives å være sandig morene i veksling med mer sorterte sandmasser. Løsmassene i området har stor mektighet med en god umettet sone hvor grunnvannstanden vil gå vesentlig lavere enn bunnen på deponiet. Det er en naturlig avskjæring og begrensnig mot oppstrøms nedslagsfelt som gir deponiet et begrenset nedslagsfelt.

FIAS AS (Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap) eies av kommunene Holtålen og Rørø i Sør-Trøndelag og Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal og Engerdal i Hedmark. Selskapet ble stiftet i 1996. FIAS skal ivareta kommunenes oppgaver innen innsamling og behandling av avfall fra husholdninger, hytter og fritidseiendommer.

Vurdering av slambehandlingsmetodene langtidslagring og enkel rankekompostering

Dagens slambehandlingsmetode på Kjemsjøhøgda i Stor-Elvdal kommune er *enkel rankekompostering*. Dette er en relativt enkel behandlingsform med lavt investeringsbehov.

Norsk Vann har foretatt en uttesting av behandlingsmetodene langtidslagring og enkel rankekompostering av kommunalt avløpsslam (Norsk Vann, rapport 174/2010 "Hygienisering av avløpsslam. Langtidslagring og enkel rankekompostering. Resultater av 3 års valideringstesting"), med følgende konklusjoner:

- Hygieniseringskravet kan overholdes (bakterier, parasittegg)
- Slammet er ikke garantert fritt for spiredyktige ugrasfrø og plantepatogener (f.eks. floghavre og potetcystenematode (PCN). Det er ikke påvist PCN på landbruksområder i dag, men hvis dette blir påvist gir det en karantenetid på 40 år til bruk for potetproduksjon og det er derfor svært viktig å unngå dette.)
- Ikke fullstendig stabilisering (mulige luktulempere)
- Innhold av nitrogen og organisk stoff reduseres langt mer enn ved andre metoder
- Langtgående nedbryting av organisk stoff gir økt konsentrasjon av tungmetaller (per tonn tørrstoff)
- Slammet får redusert bruksverdi til jordforbedring
- Slammet har liten gjødselverdi
- Metodene anbefales kun brukt for mindre slammengder

I tillegg vil disse behandlingsmetodene gi redusert nedbryting av organiske miljøgifter, hormoner og medikamentrester.

Vi mener at mer teknologiske metoder for behandling av slam har en del fordeler framfor langtidslagring og enkel rankekompostering:

- Bedre kvalitet på ferdigbehandlet slam
 - Høyere innhold av organisk stoff og nitrogen
 - Redusert innhold av plantepatogener
 - Bedre bruksmuligheter innen jordbruk og på grøntarealer
- Normalt mindre luktulempere
- Lavere utslipp av klimagasser

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif, nå Miljødirektoratet) har ved klagesaksbehandling på tillatelse om utvidet midlertidig mottak ved Våler slambehandlingsanlegg, gitt faglige føringer for bruk. Langtidslagring og enkel rankekompostering bør bare brukes:

- For små slammengder
- For lokaliteter langt fra boliger og der folk oppholder seg

- Ved områder med stor avstand til andre behandlingsanlegg
- Dersom andre behandlingsanlegg ikke er tilgjengelige, eller er økonomisk eller faglig forsvarlig å etablere

Miljødirektoratet har utdypet forståelsen av begrepet «små slammengder»:

- «Anlegg med mottak mindre enn ca. 5000 pe, og i utgangspunktet ikke til mottak mer enn 10 000 pe»
- Ved ugunstige lokaliteter kan mottak mindre enn 5000 pe også vurderes som for stort
- Mottak fra 5000 til 10 000 pe forutsetter optimale forhold for mottak, inkludert:
 - Store avstander til naboer
 - Gode grunnforhold
 - Lav risiko for spredning av smitte
 - Gode muligheter for å bruke slammet senere

I kommuner som har stor avstand til andre behandlingsanlegg og med små mengder slam, på grunn av lavt befolkningsgrunnlag kan vi se at andre behandlingsmetoder for slam vil bli en for stor økonomisk investering.

Metodene langtidslagring og enkel rankekompostering vil kunne aksepteres der forholdene ligger til rette for det og hvor andre løsninger ikke er tilgjengelige eller ikke er økonomisk eller faglig forsvarlig å etablere.

Kunngjøring - uttalelser

Søknaden fra FIAS AS ble kunngjort i Østlendingen og Arbeidets Rett samt på www.fylkesmannen.no/hedmark. Tolga og Stor-Elvdal kommune ble varslet i eget brev av 09. april 2015 med anmodning om utlegging av søknaden til offentlig gjennomsyn og uttalelse fra relevante etater. Høringsfrist ble satt til 25. mai 2015.

Etter høringsfristens utløp forelå det uttalelse fra Tolga kommune som ikke hadde noe å anføre til FIAS AS sin søknad.

Oljeforurensede masser

Det ble i forbindelse med søknaden fra dere rettet en henvendelse til Miljødirektoratet vedrørende mottak og behandling av oljeforurensede masser og sandfangslam fra oljeutskillere (EAL 130503). Dette med bakgrunn i at det er Miljødirektoratet som gir tillatelse til mottak og behandling av farlig avfall eller eventuelt delegerer myndighet til Fylkesmannen. Miljødirektoratet har i sitt svar av 14. oktober 2015 ikke delegert myndighet til Fylkesmannen og FIAS AS ble derfor bedt om å søke Miljødirektoratet i en egen søknad om mottak og behandling av oljeforurensede masser og sandfangslam fra oljeutskillere på komposteringsanleggene på Torpet og Kjemsjøhøgda.

Da gjeldende tillatelse av 23. august 2001 ble gitt, forelå et delegeringsbrev fra miljøvernmyndighetene av 1997 hvor Fylkesmannen ble gitt myndighet til å behandle søknader om tillatelse til å behandle blant annet 130503 – slam fra oljeutskillere. Dette delegeringsbrevet ble trukket tilbake med et rundskriv i 2012.

Virksomheten har i mail av 17. november 2015 til Miljødirektoratet konkludert med at søknaden kun omfatter mottak og behandling av oljeforurensede masser under grense for farlig avfall og dermed ikke mottak av sandfangslam fra oljeutskillere eller oljeforurensede masser som kvalifiseres som farlig avfall. Det ble i mailen fra FIAS AS skrevet følgende: « Underveis i prosessen med nye konsesjoner for kompostering på våre anlegg ble slam fra oljeutskillere (EAL kode 13 05 03) brakt inn i diskusjonen, da dette var en del av opprinnelig konsesjon. Med

bakgrunn i de krav som stilles til anlegg som skal som skal behandle slike produkter har vi konkludert med at det ikke vil være aktuelt for FIAS da vi ikke tilfredsstiller de anleggsfasiliteter som kreves. Etter intern drøfting av denne saken har vi konkludert med at FIAS søker godkjenning for behandling av oljeforurensede masser (EAL kode 17 05 03 Oljeforurenset jord og stein) under grensen for farlig avfall. De leveranser som er aktuelle for behandling på våre anlegg kommer fortrinnsvis fra oppryddingsprosjekter hvor miljøkartlegging og analyser er foretatt i forkant. Resultatene fra hvert enkelt prosjekt legger derfor føring for hvor de ulike massene kan behandles. Vi har derfor god kontroll på hva slags masser og deres forureningsgrad som er aktuelle for vårt anlegg» Miljødirektoratet gav da beskjed i mail datert 21. desember 2015 om at det er Fylkesmannen i Hedmark som har myndighet til å behandle søknaden.

I oppsummering av søknad om videre kompostering ved Torpet og Kjemsjøhøgda (datert 27. mars 2015) søkes det om å motta og behandle inntil 2000 tonn oljeforurensede masser fordelt mellom Torpet og Kjemsjøhøgda.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Søknaden omhandler mottak, mellomlagring og behandling av avvannet kommunalt avløpsslam, treavfall (mottatt trevirke kvernes og tilsettes som strukturmateriale i komposteringsprosessen), hageavfall og oljeforurensede masser som ikke karakteriseres som farlig avfall.

Slambehandlingsmetoden som benyttes på Kjemsjøhøgda er enkel rankekompostering. Dette er en relativ enkel behandlingsform med lavt investeringsbehov.

Med bakgrunn i at det kan utvikles bedre metoder til behandling av slam gis en midlertidig tillatelse for kompostering med tidsavgrenset varighet fram til 31.12.2019. Fylkesmannen ber om at det innen 31.12.2018 gjøres en evaluering av om metoden som benyttes i dag fører til påvirkning av miljøet lokalt f.eks. med henblikk på sigevann og lukt.

I søknad datert 27. mars 2015 er det angitt at det i dag tas i mot 230 tonn avvannet avløpsslam fra Stor-Elvdal kommune. Virksomheten ønsker at ny tillatelse skal ta høyde for inntil 1000 tonn avvannet kommunalt avløpsslam dersom det i framtiden kan bli aktuelt å motta fra nærliggende kommuner.

Fylkesmannen anser 1000 tonn å være en for høy ramme. Rammen for mottak av slam bør være med bakgrunn i hvilken mengde som er relevant nå. Det bør derfor søkes om en endring av rammen dersom dette skulle bli aktuelt i framtiden. Med bakgrunn i denne vurderingen tillates et mottak på 300 tonn avvannet kommunalt avløpsslam på Kjemsjøhøgda.

Bedriften valgte å ta ut fra søknaden ønske om å motta sandfangslam fra oljeutskillere (EAL kode 13 05 03) og skal kun ta i mot og behandle oljeforurensede masser som ikke karakteriseres som farlig avfall. Bedriften skriver i mail til Miljødirektoratet at det fortrinnsvis er leveranser fra oppryddingsprosjekter hvor miljøkartlegging og analyser er foretatt i forkant som er aktuelle, men, som det nevnes i oppsummering av søknad om videre kompostering ved Torpet og Kjemsjøhøgda (datert 27. mars 2015), så anser FIAS det som viktig at det av beredskapsmessige hensyn knyttet til ulykker, utslipp o.l også tas høyde for slike mottak. Det er da viktig at det gjøres analyser som avgjør om massene karakteriseres som farlig avfall eller ikke og at de, inntil dette er avklart, lagres forsvarlig på fast dekke og på en slik måte at forurensning fra massene fanges opp og ikke infiltreres i grunnen. Massene må sikres mot nedbør dersom det er påkrevd for å redusere faren for forurensning.

Anlegget skal ikke medføre forurensning av lokale vannforekomster, støy - og luktulempere for omgivelsene eller risiko for spredning av alvorlige plantesykdommer.

Rivningsvirke (blandet/usortert) kan inneholde impregnert eller behandlet treverk. Det må spesifiseres kvalitetskrav for trevirke og etableres mottaksrutiner som skal sikre utsortering av impregnert og overflatebehandlet tre. Videre skal det etableres rutiner for prøvetaking av trevirke for kvalitetssikring av ferdig kompost.

Forholdet til naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Fylkesmannen kan ikke se at den aktuelle saken vil føre til en uheldig belastning. Ved gjennomføring av tiltak skal det i følge § 12 i naturmangfoldloven søkes å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet ved å ta utgangspunkt i teknikk, driftskostnader og lokalisering som gir de beste samfunnmessige resultater. Etter Fylkesmannens vurdering ivaretas dette gjennom tillatelsens vilkår, jf. krav om risikovurdering av ytre miljø og øvrige relevante vilkår. Naturmangfoldloven §§ 9 og 11 vurderes ikke som relevante i denne sammenhengen.

Vedtak om fastsettelse av gebyr

Fylkesmannens behandling av endring av utslippstillatelser er omfattet av en gebyrordning. Vedtaket er å betrakte som en endring av utslippstillatelsen av 23. august 2001.

Fylkesmannen vedtar med dette at FIAS AS må betale et gebyr på kr 23 400,- (gebyrsats 2, 2016) for vår behandling av endring av tillatelsen til drift av komposteringsanlegget på Kjemsjøhøgda jf. forskrift om begrensnig av forurensning av 01.06.04 kapittel 39/§39-5. Faktura ettersendes fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Utslippstillatelsens vilkår følger på de neste sidene.

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Marte Hveem Igeltjørn
overingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Vedlegg: Utslippstillatelse med vilkår

Kopi til: Stor-Elvdal kommune

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelse 2016.0192.T - sak 2015/2349

for FIAS AS,

Midlertidig tillatelse til mottak, mellomlagring og behandling av kommunalt avløpsslam og oljeforurensede masser og tillatelse til mottak, mellomlagring og behandling av treavfall og hageavfall på Kjemsjøhøgda i Stor-Elvdal kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, §§ 11 og, jf. § 29. Tillatelsen er en endring av tillatelsen av 23. august 2001. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i redegjørelse fra FIAS AS av 07. mai 2014 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilårene framgår på etterfølgende sider.

Tillatelsen erstatter vilkårsdel nr. 4 pkt. 4.0 i tillatelsen av 23. august 2001 med hjemmel i forurensningsloven § 18. Det gis en midlertidig tillatelse for kompostering med en tidsavgrenset varighet fram til 31.12.2019. Fylkesmannen ber om at det innen 31.12.2018 gjøres en evaluering av om metoden som benyttes i dag fører til påvirkning av miljøet lokalt f.eks. med henblikk på sigevann og lukt.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger som ble gitt i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning, som for eksempel med hensyn til art og til mengde avfall.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	FIAS AS (Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap AS)
Beliggenhet/gateadresse	Tolga Handelssenter
Postadresse	2540 Tolga
Org. nummer (bedrift)	974 429 500
Beliggenhet lokalitet/koordinater	Kjemsjøhøgda/UTM32N 6828315, 613196
Kommune, gnr./bnr	0430 – Stor-Elvdal kommune, gnr./bnr.: 19/1015
NACE-kode og bransje	38.110-Innsamling av ikke-farlig avfall

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse
2016.0192.T	0430.0017.01	3

Tillatelse gitt: 14.03.2016		
Jørn G. Berg e.f. miljøverndirektør		Marte Hveem Igeltjørn overingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Innhold

1 Rammer	9
1.1 Mengder og type avfall som kan mottas, mellomlagres og behandles.....	9
2 Generelle vilkår	10
2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	10
2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold	10
2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare.....	10
2.4 Internkontroll.....	10
2.5 Økonomisk sikkerhet	10
3 Utslipp til vann	10
4 Utslipp til luft	10
5 Grunnforurensning	11
6 Drift av anlegget	11
6.1 Håndtering av fraksjonene	11
6.2 Håndtering av avvannet kommunalt avfallsslam.....	11
6.3 Håndtering av trevirke.....	12
6.4 Håndtering av hageavfall	12
6.5. Håndtering av oljeforurensede masser.....	12
6.6 Driftstid	13
6.7 Informasjon til kunder	13
6.8 Driftsrutiner	13
6.9 Krav til dokumentasjon og mottakskontroll	13
7 Forhold til nærmiljøet	14
7.1 Støy	14
7.2 Lukt	14
7.3 Støv	14
7.4 Forsøpling	15
7.5 Innsyn og adgang til anlegget	15
7.6 Bekjempelse av skadedyr	15
7.7 Sanitæranlegg.....	15
7.8 Spredning av fremmede - og svartelistede arter.....	15
8 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	15
8.1. Miljørisikoanalyse	15
8.2. Forebyggende tiltak	15
8.3. Etablering av beredskap	15
8.4. Varsling av akutt forurensning.....	16
9 Registrering og rapportering	16
9.1 Registrering.....	16
9.2 Egenrapportering.....	16
10 Andre krav	16
10.1 Eierskifte og nedleggelse	16
10.2 Tilsyn.....	17
10.3 Endring og tilbaketrekking av tillatelse	17
10.4 Tvangsmulkt.....	17

1. Rammer

Tillatelsen gjelder for FIAS AS sitt komposteringsanlegg på Kjemsjøhøgda i Stor-Elvdal kommune, på eiendom gnr/bnr 19/1015.

1.1 Mengder og type avfall som kan mottas, mellomlagres og behandles

Det gis en midlertidig tillatelse for kompostering med en tidsavgrenset varighet fram til 31.12.2019. Fylkesmannen ber om at det innen 31.12.2018 gjøres en evaluering av om metoden som benyttes i dag fører til påvirkning av miljøet lokalt f.eks. med henblikk på sivevann og lukt.

Midlertidig tillatelse omfatter mottak, mellomlagring og behandling av avvannet kommunalt avløpsslam og oljeforurensede masser som ikke karakteriseres som farlig avfall. I tillegg omfatter tillatelsen treavfall (rent trevirke, bygg- og rivningsvirke) og hageavfall.

Tabell 1. Tillatt mottak (tonn) per år kommunalt avløpsslam, oljeforurensede masser, hageavfall og trevirke

Type avfall	Mengde, tonn
Kommunalt avløpsslam, avvannet	300 (brutto) (*)
Oljeforurensede masser fra regionen som ikke karakteriseres som farlig avfall	300
Hageavfall	50
Trevirke (rent trevirke, bygg- og rivningsvirke)	70

(*) Netto ved 100 % TS er 30 tonn

Det er ikke tillatt å motta avfallsfraksjoner som ikke kan videreleveres eller tas i bruk inn i prosessen ved virksomheten, eller som vil medføre utslipp av sjenerende lukt til naboer.

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates mottatt, skal dette sorteres ut og oppbevares forskriftsmessig ved virksomheten før det innen kort tid leveres videre til godkjent mottak, jf. vilkår 9.1.

Virksomheten må gjøre sitt ytterste for å forhindre feillevering av avfall fra kunder, jf. vilkår 6.7.

Det er ikke tillatt å ta imot impregnert trevirke jf. vilkår 6.3.

Rivningsvirke (blandet/usortert) kan inneholde impregnert eller behandlet treverk. Det må spesifiseres kvalitetskrav for trevirke og etableres mottaksrutiner som skal sikre utsortering av impregnert og overflatebehandlet tre. Videre skal det etableres rutiner for prøvetaking av trevirke for kvalitetssikring av ferdig kompost.

Masser fra syredannende bergarter (for eksempel alunskifer) omfattes ikke av denne tillatelsen. Masser av denne typen må leveres til godkjent deponi eller behandlingsanlegg.

Det er ikke tillatt å ta imot oljeforurensede masser som karakteriseres som farlig avfall jfr. Vilkår 6.5.

Lagunedrift er ikke tillatt på området.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er uttrykkelig satt grenser for.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold og rutiner som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold skal være dokumentert, jf Internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår 8.4 i denne tillatelsen.

2.4 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift (Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter) om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold, samt planlegging og gjennomføring av relevante tiltak, jf. vilkår 8.2 forebyggende tiltak.

Avvik skal håndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5-2, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer undersøkelse av årsakene til at avvikene har skjedd, vurdering og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene og vurdering og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndtering skal dokumenteres skriftlig.

2.5 Økonomisk sikkerhet

Bedriften skal stille økonomisk sikkerhet for å sikre at avfallet blir forsvarlig håndtert og behandlet videre dersom bedriften legger ned sin virksomhet eller på annen måte ikke er i stand til selv å behandle avfallet. Denne sikkerheten skal omfatte alt som til enhver tid er lagret hos bedriften.

3 Utslipp til vann

Sigevann fra anlegget skal ikke forurense lokale vannforekomster eller grunnvann.

4 Utslipp til luft

Bedriften skal ikke ha sjenerende eller miljøskadelige utslipp til luft. Vilkår for støvutslipp, se vilkår 7.3.

5 Grunnforurensning

Anlegget er lokalisert på Kjemsjøhøgda i Stor-Elvdal kommune. Virksomheten må være innrettet slik at en unngår utslipp til grunnen som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Hvis det finner sted ekstraordinære utslipp må det følges opp, og om nødvendig påse at det blir satt inn ekstra tiltak for å hindre spredning til grunnen eller til overvann.

Avstand mellom bunnen av lagringsplassen og høyeste grunnvannstand skal være minst 0,7 meter.

For overvåkning av eventuell påvirkning av grunnvann kan det bli satt krav om nedsetting av rørbrønner og uttak samt analyse av prøver etter nærmere fastsatt program.

6 Drift av anlegget

6.1 Håndtering av fraksjonene

All håndtering av avfall skal foregå slik at avfallet ikke tilføres overflatevann og det forhindres at forurensende utslipp oppstår.

Underlaget på driftsområdene må være best mulig tilpasset aktivitetene.

De ulike aktivitetene skal være utstyrt med tilstrekkelig utstyr for å kunne drive effektivt og kontrollert til alle årstider.

Det skal tas hensyn til at det kan oppstå brann ved selvantenne ved lagring av avfall, og det må gjøres grep for å forebygge dette ved lagring av avfallsfraksjonene.

I tillegg skal det etableres rutiner som hindrer produksjon av fraksjoner som ikke kan leveres videre.

Se for øvrig krav som er satt til drift av de ulike aktivitetsområdene for hver enkelt avfallsfraksjon, jf. vilkår 6.2 til 6.5.

6.2 Håndtering av avvannet kommunalt avløpslam

Slammet må ikke håndteres på en slik måte at det oppstår risiko for spredning av alvorlige plantesykdommer.

Behandling og oppbevaring av slam må ikke medføre ulemper for omgivelsene i form av lukt, støy eller annen form for forurensning.

Område for bearbeiding av massene skal være planert og avrettet slik at overvann ikke kommer til.

Sigevann fra ranker, lagringsplasser eller på området for øvrig skal infiltreres, slik at ikke grunnvann eller overflatevann forurenses.

Avvannet slam blandes med strukturmateriale i et blandingsforhold på 1:1 og legges opp i ranker. Rankene må merkes. Ved eventuelle klager på lukt må det vurderes om rankene skal dekkes til med f.eks. bark. Ved enkel rankekompostering skal slammet vendes 1-2 ganger per år.

Slammet må i tilstrekkelig grad oppfylle gjødselvereforskriftens krav til hygienisering og stabilisering.

Kontaminasjon må unngås – f.eks separate skuffer må brukes til ny og moden kompost.

Maksimal lagringstid for slammet ved komposteringsanlegget er 3 år. Lagring av avfall utover 3 år betraktes etter avfallsforskriften § 9-2, andre ledd, som deponering. Deponering av slam er ikke tillatt for slamkvaliteter som kan brukes i jordbruk eller til grøntarealer ut fra slammets innhold av tungmetaller og miljøgifter.

6.3 Håndtering av trevirke

All aktivitet ved anlegget skal foregå på en miljømessig og forurensningsmessig forsvarlig måte. Området for mottak og mellomlagring av trevirke skal være utformet slik at det ikke medfører forurensning til grunnen.

Alt trevirke skal gjennomgå en mottakskontroll som kvalitetssikrer det trevirket som mottas ved anlegget. Kvalitetskontrollen skal sikre at det kun mottas trevirke som det gis tillatelse til å motta ved anlegget.

Rivningsvirke (blandet/usortert) kan inneholde impregnert eller behandlet treverk. Det må spesifiseres kvalitetskrav for trevirke og etableres mottaksrutiner som skal sikre utsortering av impregnert og overflatebehandlet tre. Videre skal det etableres rutiner for prøvetaking av trevirke for kvalitetssikring av ferdig kompost. Det skal tas tre blandprøver av flis som ligger i vinteropplag og deretter tre blandprøver på høsten av flis som er samlet gjennom sommer og høst.

Det er ikke tillatt å ta imot impregnert trevirke. Impregnert trevirke som kan være iblandet rivningsvirket skal straks utsorteres og hendelsen behandles som avvik. Alt impregnert trevirke skal oppbevares forsvarlig, iht avfallsforskriften kap.11, og leveres til godkjent mottak.

6.4 Håndtering av hageavfall

Område for bearbeiding av massene skal være planert og avrettet slik at overvann ikke kommer til.

Anlegget skal være utstyrt med tilstrekkelig utstyr for å kunne drive effektivt og kontrollert til alle årstider.

I tillegg skal det etableres rutiner som hindrer produksjon av kompost og jordprodukter som ikke holder produktkvalitet.

6.5 Håndtering av oljeforurensede masser

Behandling må skje på eget opparbeidet område og på en slik måte at forurensning fra massene fanges opp og ikke infiltreres i grunnen (f.eks. barkseng med tilstrekkelig tykkelse). Massene må sikres mot nedbør dersom det er påkrevd for å redusere faren for forurensning. Om nødvendig må områdene etableres med fast dekke for å ha kontroll på avrenning.

Det må gjennomføres rutinemessig kontroll for å kvalitetssikre at det medfølger tilstrekkelig dokumentasjon på massenes innhold av forurensninger. Det tillates ikke mottak og behandling av oljeforurensede masser som karakteriseres som farlig avfall. FIAS AS må ha tilstrekkelige rutiner for å håndtere oljeforurensede masser som mottas.

Analyseprogram og prosedyrer for karakterisering av mottatte masser og ferdigbehandlede masser må være etablert og dokumentert.

Det skal ved behandling av massene benyttes anerkjente metoder som skal dokumenteres. Det må systematisk vurderes den mest hensiktsmessige behandling- og disponeringsløsningen for massene.

Masser med ulik forurensning og forurensningsgrad skal ikke blandes sammen dersom dette kan føre til økt forurensning eller andre miljø- og driftsmessige ulemper.

Etter behandling må tilstanden av massene dokumenteres med analyser før de tas i bruk. Masser som skal benyttes som toppdekke på nedlagt deponi må være dokumentert rene.

6.6 Driftstid

Anlegget tillates drevet mellom kl.08.00 – 15.30 mandag til fredag og adgang til anlegget er kun etter avtale.

Drift tillates ikke på søndager eller bevegelige offentlige hellig- eller høytidsdager hvis ikke uforutsette situasjoner gjør dette nødvendig ut fra hensynet til andre bestemmelser i tillatelsen. Slike situasjoner skal varsles til Fylkesmannen og avvikshåndteres.

Det skal foreligge prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold og kontroll og overvåking av anlegget i driftsfasen. Disse skal sikre at kravene i denne tillatelsen overholdes, og skal inngå i virksomhetens internkontroll.

Eventuelle endringer som foretas på komposteringsanlegget i forhold til informasjon som forelå ved behandling av søknaden, må varsles Fylkesmannen.

6.7 Informasjon til kunder

Virksomheten skal sørge for at kunder gjøres kjent med hvilke avfallsfraksjoner som tillates levert ved anlegget og hvordan leveringen skal foregå for de ulike fraksjonene.

6.8 Driftsrutiner

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av anleggsdriften reduseres til et minimum. Dette forutsetter bl.a. at virksomheten foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljøulempere, som for eksempel forsøpling, lukt og støv. Systematisk oppfølging av klager innebærer bl.a. at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer samt behov for akutte tiltak. Evt. klager skal avviksbehandles og rapporteres i egenrapporten, jf. vilkår 9.2.

6.9 Krav til dokumentasjon og mottakskontroll

Virksomheten plikter å ha et system for registrering og kvalitetssikring av alt avfall som mottas og passerer anlegget. Registrering av avfallsmengder skal foregå på en slik måte at kravene til rapportering kan overholdes, jf. vilkår 9.2. Resultatet av mengderegistrering og kontroll med avfallets sammensetning skal fremgå av egenrapporteringen for virksomheten, jf. vilkår 9.2.

Det skal føres journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om avfallet som mottas ved virksomheten. Journalen skal inneholde opplysninger om:

- mengde og type avfall som er mottatt
- kvalitet på mottatt avfall og andre relevante opplysninger om avfallet
- behandlingsform av avfallet
- kvaliteten på komposten som produseres ved anlegget
- avfallsmengder på lager og tidsperiode for lagring
- mottaker og dato for levering

Journalen skal være lett tilgjengelig ved kontroll og oppbevares i minst 3 år.

7 Forhold til nærmiljøet

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av anleggsvirksomheten reduseres til et minimum.

Eventuelle klager på nærmiljøulempen skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på plagen.

7.1 Støy

Den mest støybelastende aktiviteten på området må skje slik at nærmeste nabo belastes i minst mulig grad. Virksomheten må i tillegg sette inn ytterligere tiltak for å redusere støyen hvis det viser seg å være nødvendig.

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger og lignende skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som fritt feltsverdi (døgnmiddel) ved mest støyutsatte fasade:

L_{den} : 55 dB

Det skal legges til grunn en midlingstid som tilsvarer driftstiden i perioden L_{den} .

Dersom støyen omfatter tydelige enkelttoner og /eller impulslyser, skal grenseverdien for ekvivalentnivået på dag reduseres med 5 dB.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av avfall og bruk av kvern/flishugger.

Hvis det er nødvendig skal det fortas en støymåling og beregninger ved ordinær drift ved anlegget. Støymålingen skal gjenspeile støy nivået ved de forskjellige driftsforholdene ved anlegget. Støymålingen må foretas av et firma med kompetanse innenfor fagfeltet.

Eventuelle klager på støy fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på støyplagene (avviksbehandles). Klager skal rapporteres som avvik i egenrapporten fra virksomheten, jf. vilkår 9.2.

7.2 Lukt

Lagring og behandling av fraksjonene skal utføres uten at nevneverdig luktulempen oppstår for nærmiljøet.

Eventuelle klager på lukt fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på luktplagene (avviksbehandles). Klager skal rapporteres som avvik i egenrapporten fra virksomheten, jf. vilkår 9.2.

7.3 Støv

Støvutslipp skal begrenses til et minimum og om nødvendig skal tilstrekkelige tiltak settes inn for å minske støvutslipp. Det skal ikke forekomme nevneverdige støvutslipp utenfor virksomhetens område.

Eventuelle klager på støv fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på støvplagene (avviksbehandles). Klager skal rapporteres som avvik i egenrapporten fra virksomheten, jf. vilkår 9.2.

7.4 Forsøpling

Nærmiljøet rundt komposteringsanlegget skal ikke forsøples.

Eventuelle klager på forsøpling fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på forsøpling (avviksbehandles). Klager skal rapporteres som avvik i egenrapporten fra virksomheten, jf. vilkår 9.2.

7.5 Innsyn og adgang til anlegget

Virksomheten skal være best mulig skjermet for skjemmende innsyn fra boliger og offentlig vei. Tilførselsveien skal være avstengt med låsbar port eller bom utenom åpningstider eller når ingen er tilstede.

7.6 Bekjempelse av skadedyr

Dersom det er nødvendig, pålegges virksomheten å etablere avtale med godkjent firma om bekjempelse av skadedyr.

7.7 Sanitæranlegg

Sanitæranlegg må etableres i følge de krav som fastsettes av Stor-Elvdal kommune.

7.8 Spredning av fremmede – og svartelistede arter

Virksomheten skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede- og svartelistede arter på anlegget.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal jevnlig gjennomgå, og om nødvendig oppdatere sin miljørisikoanalyse av virksomheten. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal være kartlagt. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

8.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3. Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreducerende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot brann og akutt forurensning skal jevnlig øves.

Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan.

Virksomheten skal i sin beredskapsplan innarbeide en innsatsplan for lagring av avfallet slik at det er mulig for brannvesenet å foreta rask, tilrettelagt og sikker innsats ved en evt. brann.

8.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

9 Registrering og rapportering

9.1 Registrering

Virksomheten skal utarbeide kontrollprogram/-rutiner for å hindre at avfall som ikke omfattes av denne tillatelsen kommer inn på anlegget. Dersom det oppdages avfall som ikke tillates mottatt, skal dette sorteres ut og oppbevares forskriftsmessig ved bedriften før det innen kort tid videre leveres til godkjent mottaks- eller behandlingsanlegg. Har avfallet et utlekkingpotensiale til luft, grunn eller vann skal lagring av avfallet være så omfattende som nødvendig for å unngå forurensning og straks videre leveres til godkjent mottaks- eller behandlingsanlegg. Ovennevnte hendelser skal registreres som avvik.

9.2 Egenrapportering

Egenrapportering skal oversendes innen 1. mars hvert år til Fylkesmannen. Rapporten skal inneholde følgende opplysninger:

- Totale mengder avfall mottatt ved anlegget fordelt på de ulike fraksjonene som er mottatt.
- Totale mengder avfall levert til godkjent mottak etter type avfall og leveringssted
- Totale mengder avfall på lager etter type avfall og behandlingsform
- Avviksregistreringer i forhold til vilkår satt i tillatelsen
- Miljøtiltak satt inn i løpet av rapporteringsåret, og planlagt miljøtiltak.

eller i den form som Fylkesmannen til enhver tid har fastsatt i en rapporteringsmal.

10 Andre krav

10.1 Eierskifte og nedleggelse

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen senest 1 måned etter eierskiftet.

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til avfallsforskriftens kapittel 11. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

10.2 Tilsyn

Konsesjonsmyndigheten skal til enhver tid ha adgang til anlegget for å kontrollere at virksomheten drives i samsvar med tillatelsen.

10.3 Endring og tilbaketrekking av tillatelse

Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene som er gitt i forbindelse med tillatelsen eller gi nye pålegg, jf §§ 18 og 86 i forurensningsloven. Fylkesmannen kan om nødvendig også kalle tillatelsen tilbake dersom forutsetningene skulle tilsi det.

10.4 Tvangsmulkt

Virksomheten må regne med pålegg om tvangsmulkt dersom vilkår i tillatelsen overskrides, jf. § 73 i forurensningsforskriften.